

Романюк Оксана Вікторівна

кандидат філософських наук, ст. викл.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Україна, м.Київ

RomanukOV@i.ua

ТВОРЧИСТЬ ЯК ФУНДАМЕНТ ВІРТУАЛЬНОГО ЖИТТЯ МЕРЕЖЕВОГО НАРЦИСА

Сучасна Україна належить до країн з рівним доступом людей до певних благ цивілізації: рівність перед законом, рівний доступ до освіти й медицини, рівні права щодо реалізації базових потреб. Сьогодні для пересічного українця базовою потребою вважається і наявність комп'ютерної техніки, і вміння нею користуватись, і життя в мережах світу, створеного завдяки комп'ютеру. Але постає закономірне питання про основи життєдіяльності людини у віртуальності.

У даному дослідженні ми спирались на праці вітчизняних вчених: К.Пивоварської (головні риси культури віртуальних мереж), Н.Вітушко, В.Горового, Н.Іванова, Є.Кулика, А.Матвійчука, О.Онищенко, В.Полика, О.Рябоконт (соціальні мережі як чинник розвитку громадянського суспільства), О.Купенко, А.Філоненко (застосування соціальних мереж при навчанні дітей), О.Дущенко (перспективи використання соціальних мереж в освіті) та ін. Серед філософів темі нарцисизму присвячували увагу Х.Буй, Д.Іващенко, С.Крилова, М.Монтень, М.Поворозник, Л.Удовик, Н.Хамітов та ін. У певній мірі досліджували мережевий нарцисизм Д.Бураго, В.Ісаєва, Є.Мануйков, В.Савончак та ін.

Мета роботи полягає в дослідженні творчості як фундаменту віртуального життя мережевого нарциса.

По-перше, маємо виокремити дві основні складові творчого процесу пов'язаного з *віртуальним світом*. З одного боку, стрімке зростання користувачів мереж інтернету, поява нових інструментів і механізмів їх використання, розширення сфер їх впливу свідчать про активний етап розвитку віртуальних соціальних мереж. Оскільки розвиток передбачає

творчі креативні сили творення, можемо говорити про творчу основу віртуального світу як такого, тобто творче безперервне творення нових форм його устрою. З іншого боку, людина, долучена до віртуального світу має його пізнавати, віднаходити/відвойовувати своє місце в ньому, презентувати себе чи плоди своєї праці, що теж вмикає творчі сили.

По-друге, вільний доступ до самих мереж та до інформації, що продукує інтернет створює підґрунтя для творчої взаємодії людей як у межах віртуального світу, так і поза ним тобто у світі реальному. *Соціальна мережа* не лише сприяє обміну побутовими, науковими, мистецькими та ін. думками, а й виникненню нових креативних теорій, ідей, концепцій, напрямів.

По-третє, специфічне поєднання статичних та динамічних компонентів *мультисередовища* соціальних мереж інтернету не лише встановлює зв'язок між окремими фрагментами віртуальної реальності (культурами, релігіями, традиціями тощо), а й, зокрема завдяки глобалізаційним процесам, породжує творчий інтерактивний мікс (люди й програми) чогось монументально, насамперед форм вираження людей на засадах творчості та креативності.

По-четверте, до творчості спонукає й комбінований вплив на органи відчуття який використовується у мережі (інтерактивні методи донесення інформації у соціальних мережах інтернету – одночасний вплив на людину картинок, друкованого тексту, аудіо та відео матеріалів тощо), з одного боку, додатково розкриває й розвиває *сенстетичні здібності людини*, яка живе у віртуальному світі. Наприклад, З.Сейдаметова зауважує, що поєднання різних видів повідомлення полегшує і подання інформації автором, і її сприймання споживачем [3, с. 179]. З іншого боку, зокрема завдяки відсутності заборони на пізнання світу від попереднього покоління, розширюються пізнавальні можливості кожної людини (наприклад, можливість долучення до глобальних та приватних індивідуальних подій, що відбуваються в світі, з іншими людьми) та можливості створювати власний контент в залежності зі своїми «особливими» потребами. Так, наприклад,

К.Пивоварська зосереджує увагу на сегментації користувачів інтернету та динаміці їх соціальної стратифікації [2, с. 71-81].

На наш погляд, до таких творців з «особливими» потребами можна віднести й *мережевих нарцисів*. На відміну від нарцисів у реальному світі, які гіпертрофовано самозакохані та зосереджені на своїй персоні, мережеві – самозакохані, але зосереджені на конструюванні, зміні, трансформації себе і так само поділяються на «здорових» і «патологічних» у залежності від рівня заглиблення/афекту самозакоханості. Зрозуміло, що в основі конструювання будь-чого лежить творчий процес, але постає питання про реалізацію цього творчого конструювання себе мережевим нарцисом у віртуальному світі та, власне, чим відрізняється, окрім патологічної самозакоханості, творчість мережевого нарциса від творчості іншої людини у межах віртуальності.

По-перше, мережевий нарцис зосереджується на змінах свого *фізичного тіла*, що є необхідним для демонстрування цих змін у соціальних мережах шляхом оприлюднення великого контенту фото і відео доказів. З одного боку, є потреба відповідати вимогам, стандартам, нормам зовнішності сучасних пропагованих інтернетом запитів. З іншого, гіпертрофована самозакоханість спонукає до самолюбівання результатами процесу трансформацій, який не можна припинити бо ідеал фізичного тіла у сучасному світі постійно змінюється тобто його і не можна досягнути, і не можна його не прагнути. Тут є три основні шляхи реалізації для мережевого нарциса його творчості та поля для творчості: *природний* – фізичні навантаження у реальному світі з реальними змінами зовнішності та пошуком у соціальних мережах і власними розробками вправ, тренувань, дієт тощо; *технологічний* – використання сучасних медичних технологій із модифікацій тіла, а саме, ліпосакції, трансплантації, омолодження тощо, або сучасних косметологічних технологій на зразок нарощування нігтів, вій, декор зубів, татуювання тощо, а творчість проявляється у кількості, виборі, якості; *віртуальний* – наприклад, фотошоп/фотомонтаж, завдяки якому можна відредагувати всі недоліки у прискорених темпах, але лише на фото

чи відео тобто творчість реалізується і як політ фантазії у напрямку простого прикрашання, і у напрямку епатажу. Відповідно, реальні зміни тіла відбудуться при використанні перших двох методів, але творчість необхідна для всіх трьох.

По-друге, зосередження творчих потенцій мережевого нарциса на *інтелектуальному* конструюванні себе. З одного боку, максимальну реалізацію творчості при конструюванні себе індивід здатний забезпечити тим видом мережевої діяльності, до якого він має найвищі задатки. Наприклад, ведення тематичних блогів, відкриття сайтів, організація чи участь в існуванні групи за інтересами тощо. З іншого боку, заради власного зростання та демонстрації успіхів мережеві нарциси беруть участь у різних віртуальних творчих майстер-класах (мистецтво, рукоділля, стендапи, інші навчальні проекти). Для участі у цих часозатратних та організаційно складних проектах мережевий нарцис має самовдосконалюватись та еволюціонувати інакше попит на нього згасне.

По-третє, вкрай важливе *емоційне* самоконструювання мережевого нарциса. З одного боку, отримання задоволення від творчої реалізації у віртуальному світі. З іншого, захоплення емоцій мережевого нарциса мемами. Наприклад, відповідно до І.Ксенофонтової під терміном «мем» розуміють закріплений, стійкий образ у фразі, малюнку, відео, аудіо записах, який безкінечно копіюється та повторюється [1, с. 286]. Як створення мему, так і його реплікація, як власне і розуміння, є творчим процесом.

По-четверте, мережеві нарциси, особливо «здорові», зосереджують творчі пошуки на своїх *духовних* трансформація. З одного боку, сугестивність мережевих нарцисів допомагає творчому сприйняттю впливу з боку іншої особи або групи та підвищує ступінь сприйнятливості до впливу. З іншого, навіть кохання буквально стало можливим на відстані – особливі творчі трансформації.

Висновки. У віртуальному світі кожен мережевий нарцис та й уся мережева нарцисична віртуальна громада отримують можливість повністю

реалізувати свій творчий потенціал тобто творчість є фундаментом віртуального життя мережевого нарциса. Можемо говорити по відношенню до інших людей про більшу зосередженість на творчому конструюванні мережевих нарцисів та активнішому творчому пошуку шляхів самореалізації. Подальшого дослідження потребує питання економічного самоконструювання мережевих нарцисів як творчого процесу.

Список використаних джерел

1. Ксенофонта І.В. Специфика коммуникации в условиях анонимности: меметика, имиджборды, троллинг [Електронний ресурс] / І.В.Ксенофонта. Режим доступу : http://centrfolk.ru/edition/publication_online/publication_collection/IF_25-ksenofontova.pdf.
2. Пивоварська К. Головні риси культури віртуальних соціальних мереж // Філософські обрії: Серія Соціальна філософія та філософія історії, 2012. – № 28. – С. 71–81.
3. Сейдаметова Зарема Мультимедіа-технології у викладанні «Основ прикладної антропології» (на прикладі підготовки інженерів-педагогів) [Текст] / Зарема Сейдаметова // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. – Випуск 1, 2009. – С. 179–190.